«15 ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ» από τη Θεατρική Ομάδα 2510

Η **θεατρική ομάδα του Χώρου 2510**, με αφορμή τα δέκα χρόνια από τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, από τις 15 Νοεμβρίου, θα ανεβάσει την παράσταση **“15 Για Πάντα”.**

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ:

6 Δεκεμβρίου 2008.
Μια δολοφονία συγκλονίζει τη χώρα.
Η εξέγερση.
Μια γενιά που κανείς δε λογάριαζε.
Η ενηλικίωση.
Επιλογές και δρόμοι που αποκλίνουν.
10 χρόνια μετά. Στην επέτειο.
Η ίδια παρέα συναντιέται πάλι. Αλήθειες και ψέματα.
Ματωμένα γενέθλια και ένα μυστικό.
Ένα παιχνίδι στο σκάκι που δεν τελείωσε ποτέ.
Η πολιτική εφηβεία και ο ωμός ρεαλισμός.
Πολιτικό θρίλερ, δράμα και μαύρη κωμωδία ή απλώς το τίμημα για όταν παύεις να ονειρεύεσαι;

Θέατρο Παραμυθίας, Παραμυθιάς 27, Κεραμεικός

Πέμπτη/Παρασκευή 15-16/11, 22-23/11, 29-30/11, 6-7/12

Ώρα Έναρξης: 21:30 (Διάρκεια: 75΄)

Κατερίνα Αλάγια, Ραφαέλα Λουδιανού, Χρήστος Λυμπερόπουλος, Ιωάννα Μαλιγιάννη, Ελευθερία Ματσαρίδου, Ερμιόνη Μουμούρη, Βασιλική Σαμαρτζή, Ανδριάνα Σούμποτιτς και ο Τάκης Σάντρας.

Σε σκηνοθεσία Ανδρέα Ζαφείρη.

Από τη **Θεατρική Ομάδα 2510**

Πρόγραμμα Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας | 5-7 Σεπτέμβρη, Θεσσαλονίκη

Για άλλη μια χρονιά θα πραγματοποιηθεί το Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας με θέμα: «**Παράθυρο στη νύχτα της σύγχυσης, της ανάθεσης και του εθνικισμού**» από 5 ως 7 Σεπτεμβρίου στον Κήπο των Εποχών (Στάση: Σχολή τυφλών).

Το Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου Πανελλαδική Αντιεθνικιστική διαδήλωση

Εκδηλώσεις | Διεθνείς συμμετοχές | Βιβλιοπαρουσιάσεις | Workshop |Συναυλίες | Προβολές | Έκθεση φωτογραφίας | Έκθεση comics

Το πρόγραμμα εκδηλώσεων του Fest Άμεσης Δημοκρατίας:

FEST 2018

ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ddfest@protonmail.com
ddfest.gr

5-6-7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ (ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΙΑ)
ΣΤΑΣΗ ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΗ 5/9

18.30 Workshop

Εκδήλωση - παρουσίαση του Αυτοοργανωμένου Παιδαγωγικού εγχειρήματος "Μικρό Δέντρο"

19:00 Πολιτικό Comic: Σημειωτικές διερευνήσεις & ιδεολογικές στρατηγικές

- Ιορδάνης Στυλίδης (Καθηγητής του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας)
- Αλέξανδρος Σχισμένος (Συγγραφέας)

19:00 : Η δίκη της Χρυσής Αυγής και του NSU. Η σημασία του κοινωνικού αντιφασισμού

- Ελευθερία Τομπατζόγλου (Δικηγόρος πολιτικής αγωγής στην δίκη της Χ.Α.- Ελεύθερος κοινωνικός χώρος Φαβέλα)
- Ύποπτο Μούσι (πλατφόρμα Omniatv)
- Stewo (Πρωτοβουλία Tribunal NSU-Komplex auflösen - Γερμανία)

20.00 : Ο εθνικισμός στα Βαλκάνια: Αιματοβαμμένες περιφράξεις και κοινωνικές διαδρομές αντίστασης

- Dren Berishaj (Αναρχοσυνδικαλιστική συλλογικότητα Πρίστινας - Kossovo)
- Sonja Stojadinovic (Αριστερό Κίνημα Solidarnost - Δημοκρατία της Μακεδονίας)
- Γρηγόρης Τσιλιμαντός (Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης)
- Genti Guri (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

ΠΕΜΠΤΗ 6/9

19.00 : Παρουσίαση της έκδοσης του περιοδικού Βαβυλωνία "Ο Καστοριάδης & εμείς: 7 κείμενα και μία συνέντευξη"

- Νίκος Ιωάννου (Περιοδικό Βαβυλωνία)
- Γιώργος Οικονόμου (Διδάκτωρ φιλοσοφίας/συγγραφέας)
- Γρηγόρης Τσιλιμαντός (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

19:00 : «Imprimatur και Ιεροί Λογοκριτές» Γιατί τα Μέσα που δημιουργούν τα fake news κηρύσσουν σταυροφορίες εναντίον τους;

- Λουκάς Σταμέλλος (Πλατφόρμα Omniatv)
- Μαρίνα Μεϊντάνη (Δημοσιογράφος - Ασύνταχτος Τύπος)

19.00 : Η Γεωπολιτική κατάσταση στη Μέση Ανατολή

- Ercan Ayboga (Ακτιβιστής της καμπάνιας Tatort Kurdistan και του οικολογικού κινήματος Μεσοποταμίας)
- Συλλογικότητα Catapult - Ιράν
- Νίκος Χατζής (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

20:00 : Διατυπώνοντας την κοινωνική διάσταση στις ενεργειακές μεταβάσεις: Το πρόταγμα της Κοινωνικής Ενέργειας και Οικολογίας

- Dr Clemens Hoffman (Λέκτορας Διεθνούς Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο του Stirling, Σκωτία)
- Τόνια Λέντζου (Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα ενάντια στις εξορύξεις)
- Εύη Χαντζή (Διδάκτωρ περιβαλλοντικής γεωχημείας - Φεστιβάλ Άμεσης δημοκρατίας)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 7/9

19:00: Από το ZAD στο Καστέλι: Δομές αντίστασης ενάντια στη λεηλασία της ανάπτυξης.

- Αρετή Πέτρου-Μάρα (Πρωτοβουλία πολιτών για την διάσωση και αειφόρο ανάπτυξη της Πεδιάδας)
- Καταληψίας απο τη ZAD (Notre-Dame-des-Landes - Γαλλία)
-Νίκη Δημητριάδη (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

19:00 : Έμφυλες ταυτότητες στους εργασιακούς χώρους – Από το καθεστώς του αποκλεισμού στην πρακτική της απελευθέρωσης

- Μέλος του Radical Pride
- Εργαζόμενες/οι της BIOME
- Ελιάνα Καναβέλη (Διδάκτωρ κοινωνιολογίας, περ. Βαβυλωνία)
- Viktor Stransky (Fabrika Avtonomia, Βουλγαρία)

20:00 Το επαναστατικό πρόταγμα σήμερα. Ο ρόλος μίας σύγχρονης αντιεξουσιαστικής συλλογικότητας

- Νώντας Σκυφτούλης (Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας)
- Αλέξανδρος Σχισμένος (Συγγραφέας)
- Κων/νος Σαββόπουλος (Φεστιβάλ Άμεσης Δημοκρατίας)

Το πολιτιστικό πρόγραμμα του Fest Άμεσης Δημοκρατίας:

FEST 2018

ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ
5-6-7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΣΤΑΣΗ ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ

Παράθυρο στην νύχτα της σύγχυσης,της ανάθεσης & του εθνικισμού

Σάββατο 8/9

Πανελλαδική Αντιεθνικιστική Διαδήλωση

Εκδηλώσεις

Διεθνείς Συμμετοχές

Βιβλιοπαρουσιάσεις

Workshop

Συναυλίες

Προβολές

Έκθεση φωτογραφίας

Έκθεση Comic

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

ddfest.gr/

info@ablocfest.gr

«Σλάλομ» είναι και γυρνάει

Εύα Πλιάκου*

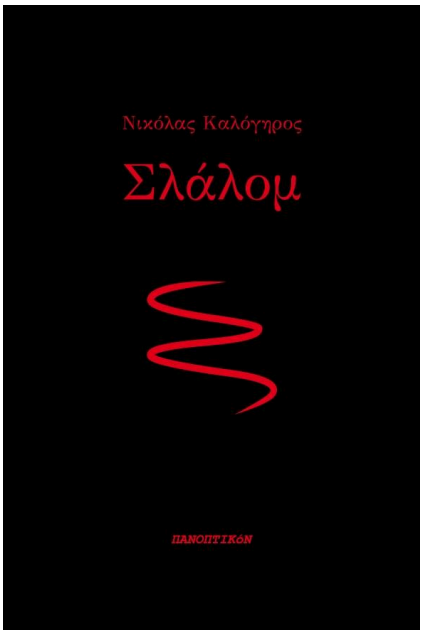
Ας ξεκινήσουμε με την παραδοχή ότι δεν υπάρχει πια παραγωγή εγχώριας πολλής και καλής λογοτεχνίας. Ίσως φταίει η υπερβολική εμπιστοσύνη των εκδοτών στη διηγηματική μορφή και όχι στις νουβέλες και τα μυθιστορήματα, ίσως να έχουμε ξεφύγει πια από την ποτέ άλλοτε παράδοση της Ελλάδας στο μυθιστόρημα, ίσως ο χρόνος των αναγνωστών εν έτει 2018 να έχει συρρικνωθεί τόσο, ώστε όταν επιλέγουν να διαβάσουν έναν πρωτοεμφανιζόμενο συγγραφέα, να μην εμπιστεύονται τα πολυσέλιδα αναγνώσματα αλλά το -ομολογουμένως δύσκολο- διήγημα, προκειμένου να δουν αν ο εν λόγω συγγραφέας αξίζει της προσοχής τους.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες, ο Νίκος Καλόγηρος επιλέγει να δημοσιεύσει τη νουβέλα του -το μικρό αυτό μυθιστόρημα- με τίτλο «Σλάλομ», και πετυχαίνει το ακατόρθωτο, να ξεχωρίσει ανάμεσα σε δεκάδες ίδια βιβλία με διηγήματα και νουβέλες με την ίδια φόρμα και περιεχόμενο.

> *Καταφέρνει να γράψει ένα βιβλίο πρωτότυπο και συγκινητικό, που τον κατατάσσει ανάμεσα στις σημαντικές φωνές της γενιάς του.*

Το «Σλάλομ» στις 130 σελίδες του αφηγείται τις ιστορίες τεσσάρων ανθρώπων που μπλέκονται με υπόγεια νήματα και συναντώνται στο τέλος του βιβλίου. Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως αστυνομική ιστορία, ωστόσο η υπόθεση λειτουργεί μόνο ως επίφαση για να μπορέσουμε να δούμε κάποια θραύσματα των ζωών των πρωταγωνιστών. Η ιστορία ξεκινάει με δύο φίλους από τον στρατό που εμπλέκονται (ή όχι) σε μια ληστεία, προχωράει με μία εισαγγελέα και την ανάμειξή της με μια υπόθεση πιο περίπλοκη από όσο νόμιζε, συνεχίζει με έναν

ιδιωτικό ντετέκτιβ που προσπαθεί να αποκωδικοποιήσει την προκήρυξη της ομάδας «Κύκλος Ισερίν-ενάντια στον Τεχνοφετιχισμό», για να καταλήξει σε έναν «αντάρτη πόλης» που έχει βρει καταφύγιο σε ένα νησί στην ανατολική άκρη των Κυκλάδων, την Κανελόνησο.

Σλάλομ, Νικόλας Καλόγηρος, εκδόσεις Πανοπτικόν, 2016, σελ. 133

Τέσσερα κεφάλαια αποτελούν αυτή τη νουβέλα, και ιδωμένα από την οπτική του κάθε πρωταγωνιστή, μιλούν για διαφορετικές πόλεις και διαφορετικούς ανθρώπους άλλων κοινωνικών τάξεων και οικογενειακών καταστάσεων. Καταφέρνει εδώ ο συγγραφέας να μιλήσει για τη γενιά της κρίσης χωρίς όμως να την ονοματίσει - αποφεύγοντας έτσι να καταφύγει στους μελοδραματισμούς και τις υπερβολές που συναντούμε σε βιβλία που καταπιάνονται με το ζήτημα.

Καταφέρνει ακόμη να εισχωρήσει στη γυναικεία ψυχολογία με τρόπο απρόσμενα ακριβή, αλλά και να μιλήσει για τη δύσκολη σχέση (χωρισμένου) πατέρα-κόρης, για τον έρωτα, για τα παιδικά τραύματα, για την πολιτικοποίηση στη μητρόπολη, για το πρεκαριάτο.

Μέσα στο βιβλίο θα βρούμε την Αθήνα του σήμερα και του τότε, την επαρχία που στοιχειώνει τη μνήμη των χαρακτήρων, αλλά και τα νησιά του Αιγαίου -μέσω ενός επινοημένου νησιού, της **αχρονικής και ατοπικής Κανελονήσου**, ένα νησί που κι αυτό διεκδικεί πρωταγωνιστικό ρόλο στη νουβέλα του Καλόγηρου.

Καθώς αλλάζουμε οπτική γωνία σε κάθε κεφάλαιο, αλλάζει και η γλώσσα με την οποία εκφράζεται ο κάθε πρωταγωνιστής, χρησιμοποιείται λόγου χάριν μια πιο σύγχρονη και καθημερινή γλώσσα στο πρώτο κεφάλαιο που έχουμε να κάνουμε με έναν άνθρωπο γύρω στα 30, και μία πιο παλιακή, ιδιωματική γλώσσα στο κεφάλαιο του, κατά μία εικοσαετία, μεγαλύτερου ντετέκτιβ. Σε όλη τη νουβέλα κυριαρχεί ο προφορικός λόγος, και η αφήγηση εναλλάσσεται από πρωτοπρόσωπη σε τριτοπρόσωπη με ρυθμό καταιγιστικό, άλλοτε με μεγαλύτερη επιτυχία, άλλοτε μπερδεύοντας λίγο τον αναγνώστη (κυρίως στο πρώτο κεφάλαιο, μέχρι να κατανοηθεί ο τρόπος γραφής του Καλόγηρου), πάντα όμως προσθέτοντας ρυθμό στην ανάγνωση και κρατώντας σε εγρήγορση και αγωνία τον αναγνώστη.

Γι’ αυτό και το βιβλίο αυτό είναι τόσο πρωτότυπο σε ύφος και γραφή, λόγω των λογοτεχνικών ευρημάτων που χρησιμοποιούνται και το κάνουν να ξεφεύγει από τις παραδοσιακές φόρμες, προσκαλώντας αυτόν που το διαβάζει σε μία ενεργή και ζωντανή αναγνωστική εμπειρία.

Το μεγαλύτερο, όμως, προτέρημα του βιβλίου είναι ο ίδιος ο συγγραφέας του που, ενώ είναι γεννημένος μόλις το 1989, κατορθώνει να συμπυκνώσει σε λίγες σελίδες πολλές λογοτεχνικές αναφορές, πολλή μουσική, λίγη ιστορία και αρκετή ανθρωπογεωγραφία. Η μουσική, όπου υπάρχει, δημιουργεί υποβλητική ατμόσφαιρα και συγκινεί, είτε πρόκειται για κάποιο τραγούδι της Patti Smith, είτε για πωγωνίσιους χορούς.

Το κυρίαρχο, ωστόσο, στοιχείο στο βιβλίο είναι η παρατήρηση των ατόμων, η περιγραφή ανθρωπότυπων που έχουμε όλοι συναντήσει, αλλά και η εμβάθυνση, η προσπάθεια κατανόησης αυτών και των πράξεών τους, κάτι που χρειάζεται πολύ ταλέντο

αφενός για να το κάνει κάποιος στην πραγματική ζωή και αφετέρου για να το αποτυπώσει επιτυχημένα στο χαρτί.

> *Και αυτό κατορθώνει με μεγάλη μαεστρία το «Σλάλομ»: να μιλήσει με τον ίδιο σεβασμό και τον ίδιο ενθουσιασμό για «συμβιβασμένους» και «επαναστάτες», για γονείς και παιδιά, για κοπέλες που κάνουν ελεύθερο κάμπινγκ σε νησιά του Αιγαίου και αγόρια που ταξιδεύουν για να ξεφύγουν από την πραγματικότητα.*

Η νουβέλα αυτή, ως έργο πρωτοεμφανιζόμενου συγγραφέα, αναδεικνύει πρωτίστως το ταλέντο του, τη μόρφωση και τις εμπειρίες του. Είναι ένα άριστο πρώτο δείγμα γραφής από τα πολλά που ελπίζουμε ότι θα έρθουν από τον Καλόγηρο. Δευτερευόντως, ασχολείται με μία ολόκληρη γενιά, τους φόβους, τον έρωτα, την πολιτικοποίησή της. Το «Σλάλομ» είναι ένα βιβλίο πολύ αληθινό, οι ιστορίες του μοιάζουν να αφορούν τον κάθε αναγνώστη, και, όπως και στην πραγματική ζωή, οι απαντήσεις στο τέλος δεν είναι δεδομένες. Η αφήγηση παρασύρει τον αναγνώστη με τέτοιο ρυθμό, ώστε όταν τελειώνει το βιβλίο, το μόνο που αναγνωρίζεται ως ελάττωμά του είναι ότι δεν έχει κι άλλες σελίδες, κι άλλες λίγες ιστορίες, άλλες λίγες μέρες παραμονή στην Κανελόνησο.

Όπως λέει κι ο ίδιος ο Καλόγηρος: *«Και μπορεί στην τελική τίποτε από όλα αυτά να μην έχει συμβεί στ' αλήθεια και η πλοκή να μην ήταν παρά υπόσχεση ματαιωμένη (κι η Κανελόνησος;). **Σλάλομ είναι και γυρνάει**. Γλιστρά και περιστρέφεται. Πάντως, αν είχε λαλιά ανθρώπινη, η νουβέλα μου θα φώναζε τις φίλες της στο πεζούλι και θα άκουγε όλες τις ιστορίες που έχουν να μας πουν οι Άλλοι»*.

*Απόφοιτη Νομικής Αθηνών, εργάζεται στην Αθήνα και αρθρογραφεί για ζητήματα λογοτεχνίας

**Το παρόν κείμενο δημοσιεύεται στο τεύχος της Βαβυλωνίας #20.

4ο ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ, Γιάννενα 2018 (22-24 Ιούνη, θεατράκι Σκάλας)

4ο ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

Παρασκευή
22/6

Εξορύξεις Πετρελαίου & Φράγματα
"Η ενεργειακή λεηλασία της Πίνδου"

Τάσος Κεφαλάς
(δίκτυο Μεσοχώρα-Αχελώος SOS)

Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα

Πρωτοβουλία "Σώστε την Ήπειρο"

έναρξη 19:30

Ρεμπέτικο Γλέντι

(Σταματία Δόση
Ορφέας Τσακτσίρας
Μάριος Τούμπας)

έναρξη 23:00

Σάββατο
23/6

Κοινωνικός Αντιφασισμός & η δίκη της Χ.Α.

Ελευθερία Τομπατζόγλου
(δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χ.Α)

Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος Φαβέλα

έναρξη 19:00

live με:
Wasteland
Φ.Α.Κ.Α.
Norma
Στο Σπίτι του Μάγου

έναρξη 22:00

Κυριακή
24/6

Η κατασκευή του εσωτερικού εχθρού & ο ρόλος των Μ.Μ.Ε.

Λουκάς Σταμέλλος
(omniatv)

έναρξη 19:30

PARTY

έναρξη 23:00

στο χώρο του φεστιβάλ θα λειτουργεί βιβλιοπωλείο από τις 17:00 μ.μ

ΙΟΥΝΗΣ 2018 **ΘΕΑΤΡΑΚΙ ΣΚΑΛΑΣ**

Χειρονομία - Αντιεξουσιαστική Κίνηση

Ο κόσμος αλλάζει όπως και να χει, και το θέμα είναι αν θα

συμμετέχουμε στην αλλαγή αυτή ενεργητικά με σκοπό την ελευθερία.

Στη σημερινή καταιγιστική πραγματικότητα της εμπορευματοποίησης της καθημερινότητας, του νεοφιλελεύθερου «ο καθένας για τον εαυτό του», της επανεμφάνισης της τρομοκρατίας του νεοφασιστικού λόγου και του εθνικισμού, του επαναλαμβανόμενου θεάματος, προτάσσουμε την συλλογική συμμετοχή και συναπόφαση της άμεσης δημοκρατίας, την ισότητα, την αλληλεγγύη και την αυτονομία ως αξίες για μια συνολική αλλαγή των όρων ζωής μας .

Σ ‘αυτή την πραγματικότητα θεωρούμε τη διοργάνωση του αντιεξουσιαστικού φεστιβάλ, αφορμή για να δημιουργήσουμε από κοινού τρόπους πραγμάτωσης ενός κόσμου αυτόνομης πράξης, απόφασης και ελεύθερης συνύπαρξης, ημέρες για να διευρύνουμε την ελευθερία μας, μέρες επικοινωνίας. Όταν κράτος και αγορά παρεμβαίνουν όλο και πιο επιθετικά στα πιο προσωπικά και κεντρικά ζητήματα της καθημερινότητας μας, οι έξοδοι που θα βρούμε απ’ αυτά οφείλουν να ‘ναι συνολικές και συλλογικές.

Σήμερα που οι αλήθειες κατασκευάζονται κατά πολιτική βούληση, όπου τα εθνικιστικά συλλαλητήρια της Μακεδονίας μεγεθύνονται ώστε να έχουν όσο κόσμο αποφασίσουν οι ειδήσεις των 9, όπου το ζήτημα των εξορύξεων πετρελαίων που θα ξεκινήσουν σ’ όλη τη χώρα ελάχιστα έχει ακουστεί, όπου περιβάλλον και κοινωνίες απειλούνται από την υπόσχεση της «ανάπτυξης» ενώ η προσοχή των θεατών είναι στραμμένη αλλού, βλέπουμε να δημιουργούνται εγχειρήματα και δομές ανεξάρτητης ενημέρωσης, βλέπουμε κινήματα αυτοοργάνωσης και κοινωνικού ελέγχου γύρω από την εκπαίδευση, το περιβάλλον, την εργασία, την πόλη και το δημόσιο χώρο.

Ένα από τα κεντρικά πολιτικά επίδικα αυτή τη στιγμή είναι ο νέος ενεργειακός σχεδιασμός που περιλαμβάνει ιδιωτικοποιήσεις της ΔΕΗ, συνέχιση των φαραωνικών φραγμάτων όπως αυτό στη Μεσοχώρα στον άνω ρου του Αχελώου, εξορύξεις υδρογονανθράκων από πετρελαϊκές πολυεθνικές. Την Παρασκευή 22/6 θα

συζητήσουμε για όλα αυτά, με αιχμή τις εξορύξεις στην Ήπειρο στην εκδήλωση με τίτλο «Εξορύξεις Πετρελαίου και Φράγματα : Η ενεργειακή λεηλασία της Ηπείρου». Την κουβέντα θα ανοίξουν ομιλητές από την Πρωτοβουλία «Σώστε την Ήπειρο» και την «Ανοιχτή συνέλευση στα Γιάννενα» και θα συνεχίσει ο Τάσος Κεφαλάς από το δίκτυο Μεσοχώρα-Αχελώος SOS.

Ταυτόχρονα, η δίκη του νεοναζιστικού μορφώματος της Χρυσής Αυγής διανύει τον τρίτο χρόνο της ενώ οι επιθέσεις των φασιστών δεν έχουν σταματήσει σε ελεύθερους κοινωνικούς χώρους και καταλήψεις. Πρόσφατα παραδείγματα αυτό της Φαβέλας, στον Πειραιά και το κάψιμο της Libertatia στη θεσσαλονίκη. Το Σάββατο 23/6 συνομιλούμε με την Ελευθερία Τομπατζόγλου δικηγόρο πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χ.Α. και με μέλος του ΕΚΧ Φαβέλα στην εκδήλωση με τίτλο «Κοινωνικός Αντιφασισμός και η δίκη της Χ.Α» για την υπεράσπιση του δημόσιου χώρου και της ανθρώπινης ισότητας κι αξιοπρέπειας από το σκοταδισμό και το μίσος προς το άλλο .

Τέλος την Κυριακή 24/6 με τον Λουκά Σταμέλλο από το δημοσιογραφικό εγχείρημα του omniatv θα συζητήσουμε για το σημερινό ρόλο των ΜΜΕ στη δημιουργία του εσωτερικού εχθρού και για την στοχευμένη καταστολή από τη μεριά της εξουσίας . Στο τέλος των εισηγήσεων όλων των ημερών θα υπάρξει χρόνος για διάλογο.

Διοργανώνουμε το αντιεξουσιαστικό φεστιβάλ με ισότιμη συμμετοχή, χωρίς χορηγούς, έξω από τις λογικές ανάθεσης και ιεραρχίας των κομματικών γραφείων και των εταιρικών λόμπυ.
Δημιουργούμε χώρους ισότιμης συναπόφασης, ελευθερίας στις γειτονιές, στις πόλεις μας.

Ενάντια στην κρατική/ιδιωτική διαχείριση, αγώνας για την άμεση δημοκρατία, την κοινωνική χειραφέτηση.

Χειρονομία – Αντιεξουσιαστική Κίνηση

Πρόγραμμα Φεστιβάλ:

Παρασκευή **22/6**
εκδήλωση/συζήτηση:

Εξορύξεις Πετρελαίου & Φράγματα: «Η ενεργειακή λεηλασία της Πίνδου»
Τάσος Κεφαλάς (Μεσοχώρα – Αχελώος SOS)
Ανοιχτή Συνέλευση στα Γιάννενα
Πρωτοβουλία «Σώστε την Ήπειρο»
έναρξη στις 19:00

Ρεμπέτικο Γλέντι
(Σταματία Δόση, Μάριος Τούμπας, Ορφέας Τσακτσίρας)
έναρξη στις 23:00

Σάββατο **23/6**
εκδήλωση/συζήτηση:

Κοινωνικός Αντιφασισμός & η δίκη της Χ.Α.
Ελευθερία Τομπατζόγλου (δικηγόρος πολιτικής αγωγής στη δίκη της Χ.Α)
ΕΚΧ Φαβέλα
έναρξη στις 19:30

συναυλία με:
Φ.Α.Κ.Α.
Norma
Lost Bodies
Στο Σπίτι του Μάγου
έναρξη στις 22:00

Κυριακή **24/6**
εκδήλωση/συζήτηση:

Η κατασκευή του εσωτερικού εχθρού & ο ρόλος των Μ.Μ.Ε

Λουκάς Σταμέλλος (omniatv)
έναρξη στις 19:30

party
έναρξη στις 23:00

*στο χώρο του φεστιβάλ θα λειτουργεί βιβλιοπωλείο από τις 17:00 και τις τρεις ημέρες

Θεσσαλονίκη 2077

Κώστας Σαββόπουλος

Το μέλλον ως μια δυστοπία είναι αρκετά συνηθισμένο μοτίβο πλέον. Είτε κοιτάξεις προς τον κινηματογράφο (Blade Runner) και τις σειρές (Altered Carbon, Black Mirror, κτλ.) είτε στα video games (Fallout, Metro) το αποτέλεσμα παραμένει το ίδιο. Υπάρχει μια κοινή συμφωνία πως το μέλλον στο οποίο οδεύουμε, σίγουρα δεν μπορούμε να το προσδιορίσουμε ακριβώς αλλά είμαστε όλοι σχεδόν σίγουροι πως θα είναι μαύρο και αφιλόξενο.

Ίσως αυτό να έχει να κάνει με το στάδιο του ύστερου καπιταλισμού στο οποίο βρισκόμαστε, με την οικονομική κρίση, τους πολέμους που εκτυλίσσονται παντού τριγύρω μας, με την κλιματική αλλαγή ή ό,τι άλλο είναι άγνωστο προς το παρόν. Συμβαίνει πολλές φορές άτομα ή ευρύτερα κοινωνικά σύνολα να μην μπορούν να φανταστούν μια θετική προοπτική για το μέλλον, δηλαδή να μην μπορούν να προβάλλουν τους εαυτούς τους σε ένα μελλοντικό στάδιο επειδή βρίσκονται φυλακισμένοι στο παρόν, χωρίς ευκαιρίες, χωρίς φαντασία και στις περισσότερες περιπτώσεις επειδή υποφέρουν από κάποιου είδους καταθλιπτική ή αγχώδη διαταραχή (συχνό φαινόμενο αν κρίνουμε από τους κύκλους μας).

Κι όμως πολλές φορές, μέσα σε αυτή τη μαυρίλα ξεπροβάλλουν μικρές φωτεινές επιγραφές από νέον που έστω και στιγμιαία μας αποσπούν την προσοχή από την αδυναμία μας να σκεφτούμε μπροστά. Αυτό που ίσως δεν ήταν αναμενόμενο είναι να συναντήσει κανείς αυτή τη μικρή νέον επιγραφή σε έναν μουσικό δίσκο.

Η ραπ σκηνή στην Ελλάδα βρίσκεται στα πάνω της την τελευταία δεκαετία, πολύ περισσότερο από την «χρυσή» δεκαετία του ’90 η οποία μας σερβίριζε κουρασμένα και βαρετά ραπς, κλεμμένα στην πλειοψηφία τους (όχι σε επίπεδο beat, αλλά σε επίπεδο θεματολογίας και attitude) ή καλύτερα «δανεισμένα» από ράπερ σε Η.Π.Α και Ευρώπη. Το ότι βρίσκεται σε καλή φάση η σκηνή δεν μπορεί να το αρνηθεί κανείς, τουλάχιστον ποσοτικά αλλά και ποιοτικά σε αρκετές περιπτώσεις. Το Σφάλμα, οι Ταμπούρο Μπότα, οι Reunion, ο Τζαμάλ, οι Social Waste (και πολλοί/ες άλλοι/ες που δεν αναφέρονται για οικονομία λόγου) ακόμα και η πρόσφατη “τραπ” σκηνή συνηγορούν πως πλέον εν έτει 2018 η ραπ σκηνή στην Ελλάδα έχει απ’όλα και είναι πιο ολοκληρωμένη από ποτέ.

Τώρα μετά τις 15 Μάη έρχεται να προστεθεί ακόμα ένα είδος που μέχρι στιγμής δεν είχαμε δει, τουλάχιστον στην ελληνική σκηνή. Χαριτολογώντας θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίσουμε ίσως ως cyberpunk ραπ. Εικόνες από ένα καταστροφικό μέλλον, άνθρωποι βασανισμένοι χωρίς προοπτικές, κοινωνικός έλεγχος, αόρατες και ορατές πειθαρχήσεις του 21^{ου} αιώνα είναι τα βασικά θέματα του 2XXX, του νέου δίσκου του Λεξ. Αυτό που έχει σημασία στην προκειμένη περίπτωση δεν είναι οι καλές ρίμες ή το flow (που ούτως ή άλλως είναι μια χαρά) αλλά το γεγονός πως για πρώτη φορά μετά από αρκετό καιρό εμφανίζεται μια δουλειά που προσπαθεί να δώσει soundtrack στη σύγχρονη καθημερινότητα των ελληνικών πόλεων κρατώντας παράλληλα τη συνθήκη που αναφέρθηκε παραπάνω, δηλαδή την αδυναμία του Λεξ και ενδεχομένως και του κοινού του να σκεφτούν ένα μέλλον στο οποίο θα είναι χαρούμενοι και ικανοποιημένοι.

Τι τριγυρνάει στο μυαλό ενός 30άρη ή ενός 20άρη που βλέπει ότι

δεν βγάζει τα προς το ζην με τίποτα, η αγορά εργασίας απαιτεί είτε πλήρη υποταγή στο κάθε βλαμμένο αφεντικό είτε να αναμετρηθείς με ανθρώπους στο ποιος μπορεί να μαζέψει τα περισσότερα πτυχία (σαν ένα καταθλιπτικό RPG όπου αντί για experience στακάρεις πτυχία και προυπηρεσία). Τι σκέφτεται κανείς όταν βλέπει ένα αβέβαιο μέλλον, γεμάτο επισφαλή εργασία (στην καλύτερη περίπτωση), οικολογικές καταστροφές, ξεριζωμένους ανθρώπους από τις πατρίδες τους, ανθρώπους καθημερινούς και ταλαιπωρημένους να δηλητηριάζονται από εθνικιστικές κορώνες και βρώμικες σημαίες να καίνε καταλήψεις και να επιτίθενται στη διαφορετικότητα επικαλούμενοι ένδοξους και αρχαίους προγόνους;

Μάλλον σκέφτεται αυτό που σκεφτόμαστε όλοι. Πως μάλλον μεταμορφωνόμαστε σε κάτι άλλο, νέο. Σταματάμε να είμαστε άνθρωποι. Μπορεί να είμαστε εξωγήινοι, ρομπότ, μεταλλαγμένοι, replicas ή ό,τι άλλο αλλά σίγουρα η ανθρωπιά μας σιγά σιγά εξατμίζεται και στη θέση της θα μείνουν είτε καλώδια, είτε πράσινη γλίτσα.

Οπότε η συνθήκη ήταν εκεί. Ο Λεξ δεν έκανε τίποτε παραπάνω από το να προσπαθήσει να περιγράψει την πραγματικότητα όπως την βλέπει, χωρίς υπερβολές, χωρίς ματσιλίκια και φυσικά με τη βοήθεια μιας κλειστοφοβικής και αγχωτικής μουσικής που αποδίδει φόρο τιμής στο sci fi δια χειρός Dof.

Αυτό είναι που έχει και σημασία. Χωρίς πολύ άγχος και ζόρι, κάτι όχι ιδιαίτερα σύνθετο ή πυκνό που την ίδια στιγμή όμως είναι προσιτό από όλο τον κόσμο και δεν έχει συγκεκριμένο σημείο απεύθυνσης. Τα συμπεράσματα για όσους και όσες άκουσαν τον δίσκο ήταν λίγο πολύ κοινά. Καμιά φορά το απλό είναι πιο ωραίο και σίγουρα πιο προσιτό από το σύνθετο και το μπλεγμένο. Όσοι και όσες άκουσαν το Τ.Κ.Π του 2014 καταλαβαίνουν γιατί και το 2XXX έπρεπε να είναι το ίδιο απλό αλλά και το ίδιο παραστατικό ταυτόχρονα.

Για το κλείσιμο, το 2XXX είναι ένας καλός δίσκος, αλλά πάνω απ’όλα είναι πρωτότυπος. Δεν πατάει σε έτοιμα βήματα άλλων,

παρά μόνο στα βήματα των ίδιων των δημιουργών του. Και για τη ραπ, που τόσα πυρά έχει δεχθεί από «εμπειρογνώμονες» και ιεροεξεταστές κάθε είδους, είναι ένα ακόμη πολύ ευχάριστο βήμα προς τα μπροστά, όχι στο αβέβαιο μέλλον που περιγράφει ο Λεξ αλλά σε ένα μέλλον που ενδεχομένως να κάνει περισσότερο κόσμο να ασχοληθεί μαζί της.

Αν είναι να ζήσουμε το Fallout, ας έχουμε τουλάχιστον να ακούμε καλές μουσικές.

Συνέντευξη Βασίλης Λαμπρόπουλος: Η Ελληνική Ποιητική Γενιά του 2000

Επιμέλεια συνέντευξης: **Θάνος Γώγος**

Ο Βασίλης Λαμπρόπουλος κατέχει την έδρα Νεοελληνικών Σπουδών C.P. Cavafy στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν. Έχει δημοσιεύσεις πάνω στη διαμόρφωση του κανόνα (Literature as National Institution), τα καθεστώτα ερμηνείας (The Rise of Eurocentrism) και τις αντινομίες της ελευθερίας (The Tragic Idea). Εκτός από τους παγκόσμιους Ελληνισμούς, στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται το θέατρο και η πολιτική θεωρία. Η τρέχουσα έρευνά του επικεντρώνεται στην ιδέα της επανάστασης στη μοντέρνα τραγωδία. Ασχολείται εκτενώς με τη μουσική, τη λογοτεχνία, τη φιλία και την ελευθερία.

Ο Βασίλης Λαμπρόπουλος, εδώ και χρόνια, αποτελεί τον μοναδικό μελετητή της ελληνικής ποιητικής γενιάς του 2000 που δημοσιεύει τις μελέτες του στα αγγλικά και στα ελληνικά. Τις παρουσιάζει σε επιστημονικά περιοδικά, λογοτεχνικά έντυπα,

δημόσιες συζητήσεις και στον προσωπικό του ιστότοπο: *poetrypiano.wordpress.com*. Η δημοσίευση της μελέτης του «**Η Αριστερή μελαγχολία στην ελληνική ποιητική γενιά του 2000**»[1] καθώς και το κείμενό του «**Η κρίση της ποίησης και η μελαγχολία της Αριστεράς**», πρωτοσέλιδο στα "Ποιητικά", τεύχος 26, συζητήθηκαν πολύ μέσα στον χώρο της λογοτεχνίας.

Ο Καθηγητής του Μίσιγκαν, που σταδιοδρομεί 36 χρόνια στην Αμερική, μίλησε στην Βαβυλωνία για την εντυπωσιακή αισθητική και πολιτική αυτογνωσία και αυτονομία της καινούργιας ελληνικής ποίησης του 21ου αιώνα.

Βαβυλωνία: Καταρχάς, παρατηρούμε πως και στα δύο κείμενα, που προαναφέρουμε, χρησιμοποιείτε τον όρο «αριστερή μελαγχολία». Πώς πιστεύετε πως πρέπει ο Έλληνας αναγνώστης να ερμηνεύσει αυτόν τον όρο;

Βασίλης Λαμπρόπουλος: «Αριστερή μελαγχολία» είναι ένας συγκεκριμένος τεχνικός όρος που χρησιμοποιείται κυρίως στις πολιτιστικές σπουδές για πολιτικά, ψυχολογικά, έμφυλα, φιλοσοφικά, κ.α. θέματα (όπως άλλωστε και μόνη της η λέξη «μελαγχολία»). Δεν κυριολεκτεί: δεν αναφέρεται αναγκαστικά σε ανθρώπους που είναι αριστεροί ή μελαγχολικοί. Βασίζεται στην ιδέα πως όποιος χάνει κάτι (ένα πράγμα, άτομο, ιδανικό) που αγαπά πολύ μπορεί ή να θρηνήσει (και να το ξεπεράσει, αφήνοντάς το πίσω) ή να μελαγχολήσει (παραμένοντας προσκολλημένος και πιστός σε κάτι που χάθηκε αλλά δεν ακυρώθηκε).

Ο όρος έγινε ιδιαίτερα δημοφιλής από τη δεκαετία του 1990, μετά την κατάρρευση του Σοβιετικού συστήματος, για να χαρακτηρίσει εκείνους που απελπίστηκαν από τη χρεωκοπία των συγκεκριμένων καθεστώτων αλλά παραμένουν πιστοί σε αριστερές αξίες. Στην Ελλάδα, χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει εκείνους που αισθάνονται προδομένοι από την κυβέρνηση Συριζανέλ αλλά δεν απαρνούνται τις αρχές που κινητοποίησε η άνοδος του αριστερού κόμματος. Εγώ τον χρησιμοποιώ για να τονίσω ένα βασικό χαρακτηριστικό της ποιητικής γενιάς του

2000, το ότι η γραφή της έχει παραμείνει ανυποχώρητα και ανέλπιδα αριστερή, γνωρίζοντας από παλιά πως το αριστερό κόμμα, όσο δυναμώνει, τόσο θα συμβιβάζεται.

Β.: Η οικονομική κρίση συνδέεται με αυτό που αποκαλούμε κρίση αξιών;

Β.Λ.: Αν η ποιητική γενιά του ’50 (Μανώλης Αναγνωστάκης) ήταν εκείνη της «ήττας» και η γενιά του ’60 (Βύρων Λεοντάρης) εκείνη της «απόγνωσης», η «αριστερή μελαγχολία» παρουσίαζεται στην ποίηση με τη γενιά του 2000 και εκφράζεται με μια καταιγιστική απογοήτευση για κάθε προσωπική και κοινωνική ανεξαρτησία και αυτοδυναμία. Ορισμένοι (όχι φυσικά όλοι) ποιητές που πρωτοπαρουσιάζονται εκείνη τη δεκαετία, διακατέχονται από διπλή αγανάκτηση και περιφρόνηση, τόσο για πολιτικο-κοινωνικές όσο και για ποιητικο-πολιτιστικές αξίες. Βγαίνουν από μία πολιτιστική κρίση, η οποία προηγήθηκε της οικονομικής. Αφού βίωσαν τη χρεωκοπία της Αριστεράς της μεταπολίτευσης, τη δεκαετία του 1990, αποφασίζουν να μην πενθήσουν τις προδομένες αριστερές αρχές και μετακινούνται πολιτικά και ποιητικά αριστερότερα προς την εξέγερση και την αυτονομία.

Β.: Γράφετε για το παρελθόν ως «τόπος που βαραίνει». Ποια είναι η σχέση/μάχη της γενιάς του 2000 με την «παραδοση»;

Β.Λ.: Οι ποιητές που εμφανίζονται τη δεκαετία του 2000 ενδιαφέρονται πολύ λίγο για την παράδοση, πράγμα υγιέστατο αν σκεφθεί κανείς πόσο ασφυκτικά η εθνολατρική παράδοση έκλεισε τους ορίζοντες προηγούμενων γενιών. Αντίθετα, ενδιαφέρονται περισσότερο για ετερόκλητα πράγματα όπως το αγγλικό ροκ, την αμερικανική πεζογραφία, τη ρωσική ποίηση, την ανθρωπολογία, τις τεχνικές ψηφιοποίησης, τη φιλοσοφία, το δίκαιο και τη μετάφραση. Σε γενικές γραμμές, η νεοελληνική παράδοση, ποιητική και άλλη, σημαίνει γι’αυτούς πολύ λίγα (κυρίως συναισθηματικά) κι αυτό αποτελεί μείζονα ρήξη με την Ιστορία Δημαρά, το Μουσείο Μπενάκη, τους Δίσκους Λύρα, τις Εκδόσεις Ίκαρος και όλα τα Ιδρύματα. Έτσι, μεταφράζονται και πιο εύκολα

αφού προϋποθέτουν πολύ περιορισμένη γνώση της πορείας από τη Σαπφώ ως την Κλεαρέτη Δίπλα-Μαλάμου και κυρίως μιλούν τη γλώσσα της παγκόσμιας αμφισβήτησης.

Β.: «Αριστερή μελαγχολία», «ήττα», «περιφρόνηση», «αποτυχία» και «το μέλλον της ποίησης είναι συνεργατικό». Επομένως, ίσως δεν έχουμε στη γενιά του 2000 τον θρήνο της απώλειας της επανάστασης αλλά τη δέσμευση στην «αυτονομία».

Β.Λ.: Η γενιά του 2000 αντιλήφθηκε, από την προηγούμενη κιόλας δεκαετία, πως η Αριστερά δεν θα έμενε πιστή στα επαναστατικά της οράματα. Αυτό φάνηκε όχι μόνο στην πενιχρή γενιά του «ιδιωτικού οράματος» αλλά γενικότερα στα περιοδικά, τα πανεπιστήμια, τη μουσική και την κριτική. Αντί, λοιπόν, η ποίηση να πενθήσει την επανάσταση, προτίμησε να μείνει πιστή στο αριστερό πρόταγμα της αυτονομίας και στην ιστορική ρήξη της εξέγερσης. Έτσι, καλλιέργησε μια ριζοσπαστικοποίηση του στίχου προς αναρχίζουσες κατευθύνσεις. Οι ποιητές απορρίπτουν την μεσσιανική ουτοπία της επανάστασης και στοχάζονται το εκρηκτικό συμβάν της εξέγερσης που συναθροίζει πολίτες και τους συσπειρώνει στο κοινό. Μπορεί να είναι οι ηττημένοι της ιστορίας και οι χαμένοι της εξουσίας, όμως δεν είναι ούτε συμβιβασμένοι ούτε ξεπουλημένοι. Έχουμε, έτσι, για πρώτη φορά μια ελληνική ποίηση κατά της μεταφυσικής, της ουσιοκρατίας, της συνέχειας, της ολότητας, του κρατυλισμού και του ελλαδοκεντρισμού, η οποία ενθαρρύνει τους συγγραφείς να συνεργαστούν ενεργά.

Β.: Πώς κρίνετε το επίπεδο των νέων ποιητών σήμερα και ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της ποιητικής φουρνιάς/γενιάς του 2000 στην Ελλάδα;

Β.Λ.: Οι ποιητές που παρουσιάστηκαν τη δεκαετία του 2000 μπορούν να σταθούν ως συγγραφείς και διανοούμενοι οπουδήποτε στον κόσμο, άλλωστε αρκετοί ζουν εκτός Ελλάδος. Διακρίνονται από ένα υψηλό επίπεδο μόρφωσης, καλλιέργειας, ενημέρωσης και προβληματισμού. Έχουν μια αξιοθαύμαστη επίγνωση κάθε είδους κωδικών, τους οποίους χαίρονται να χειρίζονται. Καλλιεργούν

γλωσσικές, πνευματικές, σωματικές και άλλες δεξιότητες, οι οποίες διευρύνουν τους δημιουργικούς τους ορίζοντες. Σκέφτονται με βάση το συγκεκριμένο, το τοπικό και το συντροφικό παρά το εθνικό, το πανανθρώπινο και το αιώνιο. Φέρουν, επίσης, ένα καινούργιο ατομικό και συλλογικό ήθος αλληλεγγύης με βάση το οποίο συντονίζονται και συνεργάζονται. Οι περισσότεροι συμμετέχουν ενεργά σε πυρήνες εκδοτικών οίκων, περιοδικών, συλλόγων, ιστοσελίδων, ομάδων και εκδηλώσεων.

Κυκλοφορούν στην αγορά χωρίς να γίνονται αγοραίοι. Εμφανίζονται ζωντανά σε διάφορα σχήματα και δημοσιεύουν/εκδίδουν μαζί σε ποικίλα μορφώματα. Γενικά, διαπνέονται από ένα πνεύμα γίγνεσθαι που επιδιώκουν να τους αιφνιδιάζει.

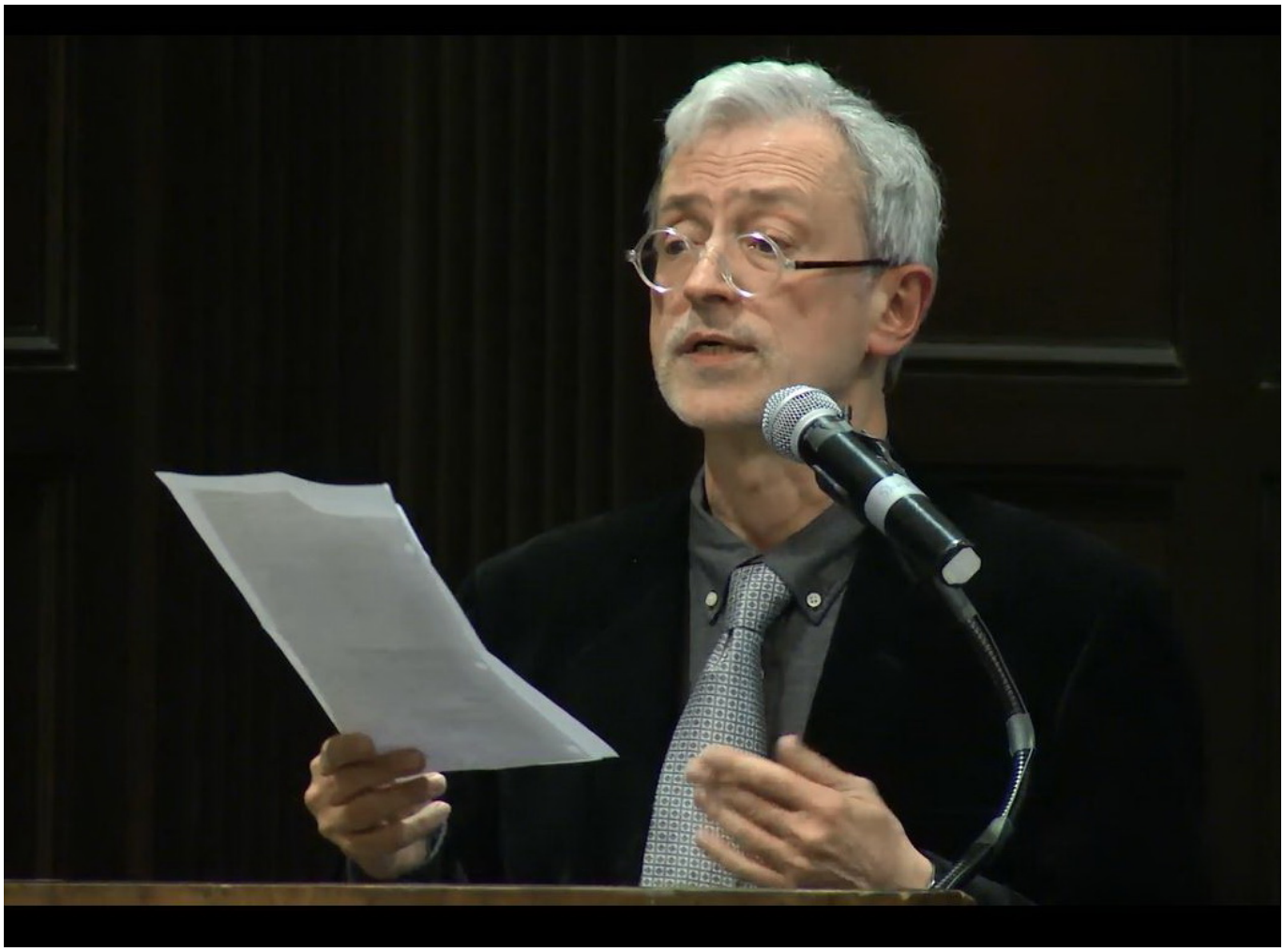
Β.: Αλλάζουν/ανανεώνουν αυτά την ποίηση στην Ελλάδα;

Β.Λ.: Ανανεώνουν την ελληνική παράδοση, φέρνοντας κάτι που δεν είναι ούτε μοντερνιστικό (γνώριμο και κολακευτικό της δεκαετίας του ’30) ούτε αβανγκάρντ (επιθετικό και αυτοπαθές της δεκαετίας του ’60). Αδιαφορώντας για το εμπνευσμένο, το μεμονωμένο, το τετελεσμένο αλλά και για το ανατρεπτικό, προσφέρουν κάθε φορά ένα αλλόκοτο, ανοιχτό, διαδικτυακό συμπίλημα και συνοθύλευμα που μπορεί κανείς να ανασυνθέσει με διάφορους τρόπους. Δεν πρόκειται για μια ακόμη τεχνοτροπία ή σχολή ποίησης αλλά για μια διαφορετική υπόσταση και λειτουργία του ποιήματος.

Η επιρροή τους, που είναι ήδη φανερή, θα ασκηθεί τόσο στην ίδια τη γραφή όσο και στις συνθήκες παραγωγής και διακίνησής της, που εμπνέονται από το **πνεύμα των κοινών**. Ιδιαίτερα σημαντική ανανέωση συνιστά η λαμπρή συμμετοχή ποιητών, που δεν εντάσσονται στην παραδοσιακή νόρμα του αμιγώς αρσενικού και Έλληνα συγγραφέα, αλλά καλύπτουν όλη τη γκάμα φύλου, έθνους, καταγωγής, γλώσσας, σωματικότητας και γενικά ταυτότητας και οντότητας. Το ίδιο ισχύει και για τη μεγαλύτερη από ποτέ και ευεργετική ποιητική δράση, της εκτός Αθηνών Ελλάδας και της διασποράς.

Β.: Επηρεάζονται οι ποιητές της γενιάς του 2000 από άλλες τέχνες;

Β.Λ.: Κατά κανόνα, ο Έλληνας ποιητής πιστεύει στο αυτόνομο και αυτοδύναμο ποίημα. Δεν τον ενδιαφέρει η συνομιλία και συνεργασία των τεχνών. Απλώς ορισμένες φορές τον κολακεύει αν τον εικονογραφούν ή μελοποιούν. Αντίθετα, ο νεώτερος ποιητής συνομιλεί με όλες τις τέχνες, ιδιαίτερα τα εικαστικά, τη φωτογραφία και τη μουσική. Γενικότερα, η δημιουργία του κινείται μέσα σε μια θεατρικότητα και διαδραστικότητα, όπου τα ποιήματα έχουν ρευστά όρια, μεικτά είδη και ετερόκλητα στοιχεία. Αυτό γίνεται ακόμα πιο φανερό, όταν συντελούνται σε δημόσιους χώρους, όπου με την παρουσία του το κοινό εντατικοποιεί την πολλαπλότητά τους. Το ποίημα λειτουργεί όχι μόνο στη σελίδα αλλά και σε πολλά πεδία και αναπτύσσεται σε τόπο συνάντησης, καθώς οι στίχοι διαχέονται προς πολλές κατευθύνσεις. Οι τέχνες συνομιλούν ως ίσες και αλληλο-επηρεάζονται αντί να υπηρετούν, όπως γίνεται δυστυχώς ακόμα, τον υποτιθέμενα προφητικό ποιητικό λόγο.

Β.: Γράφετε για έφοδο της ποίησης στον δημόσιο χώρο και όχι απλά για απομονωμένους λογοτέχνες. Υπάρχει βλέψη δημοσιότητας και δημόσιου διαλόγου μέσω της ποίησης;

Β.Λ.: Όσο μεγαλώνει η ετερονομία των ποιημάτων, τόσο εντείνεται η αυτονομιστική στάση των ποιητών. Ποτέ άλλοτε Νεοέλληνες ποιητές δεν απευθύνθηκαν συλλογικά στο κοινό και δεν λειτούργησαν στον δημόσιο χώρο (εκτός βέβαια εάν το έκαναν ατομικά ως βάρδοι). Ανήκαν ή στο ερημητήριο ή στο βάθρο τους. Σήμερα, συναντάμε τους ποιητές του 2000 παντού -στο βιβλιοπωλείο, το σχολείο, το μπαρ, το θέατρο, το φεστιβάλ, το νοσοκομείο- να συζητούν, να συνεργάζονται, να συμμετέχουν. Όμως, δεν αφήνονται στην επικαιρότητα για να κάνουν πρόχειρη και άμεση ποίηση. Δεν κάνουν ρεαλισμό ούτε μαρτυρία. Σχολιάζουν την εποχή τους τεθλασμένα, υπόγεια, παράφωνα, αιφνίδια με το να απαγγέλουν, να τραγουδούν, να παίζουν, να ερμηνεύουν, να υποδύονται. Αντιμετωπίζουν το γραφτό τους όπως

ο μουσικός την παρτιτούρα. Το αποτέλεσμα δεν είναι ποτέ το ίδιο, και συχνά είναι απρόβλεπτο. Έτσι, πειραματίζονται έμπρακτα με το αυτονομιστικό πρόταγμα, δοκιμάζοντας συμπράξεις μεταξύ τους και με εξωτερικούς φορείς.

Β.: Υπάρχει έλλειψη ποιητικής θεωρίας;

Β.Λ.: Η λογοτεχνική μετα-στρουκτουραλιστική θεωρία, που εμφανίστηκε τη δεκαετία του 1970 και γρήγορα επικράτησε στο μεγαλύτερο μέρος του κόσμου, υπέστη στην Ελλάδα από την αρχή τρομερό και επιτυχέστατο διωγμό, κι έτσι ποτέ δεν ρίζωσε στην ελλαδική Νεοελληνική Φιλολογία, η οποία γρήγορα αποκόπηκε από την παγκόσμια επιστημονική κοινότητα. Η πολιτικοποιημένη θεωρία της λογοτεχνίας, που συνομίλησε με όλες τις αυτονομιστικές τάσεις, καταπολεμήθηκε αμείλικτα στον φιλολογικό χώρο (ιδιαίτερα από τους αριστερούς Νεοελληνιστές) με αποτέλεσμα οι φιλόλογοι των Νεοελληνικών Τμημάτων να μην ενδιαφέρονται για την καινουργια ποίηση, αφού δεν έχουν καν τα απαιτούμενα ερμηνευτικά εργαλεία να την προσεγγίσουν.

Το ευτύχημα είναι πως τον ρόλο του κριτικού και του ερμηνευτή έχουν αναλάβει οι ίδιοι οι ποιητές οι οποίοι, γνωρίζοντας τις ριζοσπαστικές θεωρίες που οι φιλόλογοι απέρριψαν, έχουν πάρει *και* την πρόσληψή τους στα χέρια τους, γράφοντας κριτική και δοκίμιο. Είναι ένα ακομα δείγμα της αυτοδιαχείρισης του λογοτεχνικού πεδίου από τους καινούργιους ποιητές.

Β.: Το έργο ενός ποιητή, ενός καλλιτέχνη, μπορεί να προωθεί διαφορετικές αξίες από τον δημιουργό του;

Β.Λ.: Οι αξίες του δημιουργού και του έργου ασφαλώς και δεν ταυτίζονται, αφού κανένας δημιουργός δεν μπορεί ποτέ να ελέγξει την πρόσληψη του έργου του, ακόμα κι αν χτίσει ένα Μπαϊρόιτ για να την χαλιναγωγήσει. Στην πρόσληψη ο καλλιτέχνης δεν είναι παρά μόνο ένας από τους πολλούς συντελεστές μαζί με τον εκδότη, τον κριτικό, τον ανθολόγο, τον δάσκαλο, τον αναγνώστη κλπ. Ο καθένας από αυτούς υπερασπίζεται την αξιοπιστία της ερμηνείας του και, συχνά, από τη σκοπιά του

έχει δίκιο. Μάλιστα, όσο πιο σεβαστό και θαυμαστό θεωρείται ένα έργο, τόσο μικρότερος είναι ο έλεγχος του δημιουργού, ακριβώς επειδή το έργο παραμένει δημιουργικά διαθέσιμο σε πολλαπλές προσεγγίσεις. Τέλος, οι περιπτώσεις του θεατρικού Πιραντέλλο, του ποιητή Πάουντ, του φιλόσοφου Χάιντεγκερ και του νομικού Καρλ Σμιτ μας δείχνουν εύγλωττα πώς το έργο δημιουργών και στοχαστών με αντιδραστικές απόψεις μπορεί να αξιοποιηθεί τελείως διαφορετικά από αριστερές οικειοποιήσεις. Το σημαντικό είναι πως ο σημερινός δημιουργός τα γνωρίζει καλά όλα αυτά, τα αποδέχεται και τα διαπραγματεύεται ενεργά μέσα από το έργο και τη διακίνησή του. Ξέρει πια πως το έργο δεν τελειώνει με(ς) τη σελίδα.

Β.: Πού τοποθετείτε τη σημερινή ελληνική ποίηση μέσα στο διεθνές πεδίο;

Β.Λ.: Η σημερινή ελληνική ποίηση είναι, από μορφική, θεματική, φιλοσοφική και άλλες απόψεις, εξίσου δυναμική και ενδιαφέρουσα με εκείνη άλλων χωρών και γλωσσών. Επιπλέον, έχει την ιδιαιτερότητα ότι η κρίση της ελληνικής ποίησης (και γενικά της κουλτούρας) προηγήθηκε της ποίησης της κρίσης καθώς και το πλεονέκτημα ότι συνεχίζει να υπάρχει ευνόητο παγκόσμιο ενδιαφέρον για την κατάσταση στην Ελλάδα. Δικαιολογημένα, λοιπόν, αυτή τη δεκαετία παρουσιάστηκαν διάφορες μεταφράσεις και ανθολογίες σε πολλές γλώσσες. Είναι, όμως, τώρα η ώρα να υπάρξει εξωστρέφεια και κινητικότητα εκ μέρους συγγραφέων και εκδοτών. Οι μεταφράσεις μόνες τους είναι ανενεργές. Πρέπει οι άμεσα ενδιαφερόμενοι να δραστηριοποιηθούν στο εξωτερικό, επικοινωνώντας και συνεργαζόμενοι με ομοτέχνους σε φεστιβάλ, συνέδρια, πανεπιστήμια, βιβλιοπωλεία και μουσεία ώστε να συμμετάσχουν σε δίκτυα ανταλλαγών, όπως ακριβώς κάνουν οι αυτονομιστές σε κάθε χώρο και κλάδο ως πολίτες του κόσμου.

Β.: Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είδαμε οργανωμένες δράσεις ποιητών ενάντια στον πρόεδρο Τραμπ. Σας έκανε κάποια εντύπωση; Είχαν αυτές οι κινήσεις αντίκτυπο μέσα στους λογοτεχνικούς κύκλους αλλά και στην κοινωνία;

Β.Λ.: Θα αναφερθώ σε δύο θετικά στοιχεία που είχε η κινητοποίηση των Αμερικανών ποιητών. Πρώτον, επειδή η ποίηση φιλοδόξησε να μιλήσει σε ευρύτερο κοινό και να πει πράγματα πέρα από αυτά που λένε τα καθημερινά μέσα, καλλιέργησε μια αμεσότητα και λειτουργικότητα που της επέτρεψε να καταγγείλει, να κηρύξει, να αγκαλιάσει. Δεύτερον, ο δημόσιος λόγος στις συγκεντρώσεις και διαδηλώσεις απέκτησε μια έντονη ρυθμικότητα και ποιητικότητα ώστε να εντυπωσιάζει και να εντυπώνεται. **Το σύνθημα ήρθε πιο κοντά στον στίχο**. Ιδιαίτερα επειδή σε αυτή την κρίσιμη φάση (για λόγους που δεν χωρούν εδώ) το τραγούδι αποδείχτηκε πολύ κατώτερο των περιστάσεων και δεν μπόρεσε να δώσει φωνή σε κανέναν, η ρυθμική εκφώνηση επωμίσθηκε την ευθύνη και αφουγκράστηκε προσεκτικά την ποίηση (η οποία οικειοποιήθηκε χωρίς δυσκολία και το τουίτ). Είναι νωρίς να κάνουμε αισθητικές αποτιμήσεις όμως σίγουρα, όπως συχνά σε περιόδους οξείας κρίσης, η ποίηση παίζει πολύ μεγαλύτερο ρόλο από τον συμβατικό της.

Β.: Το επόμενό σας βιβλίο έχει θέμα την τραγωδία της επανάστασης στο θέατρο των δύο τελευταίων αιώνων. Θα θέλατε να μας μιλήσετε για αυτή σας τη μελέτη;

Β.Λ.: Το επόμενο βιβλίο μου τιτλοφορείται «*The Tragedy of Revolution: Revolution as Hubris in Modern Tragedy*» και εξετάζει το πώς αποτυπώνεται η επανάσταση στο νεώτερο θέατρο. Με απασχολεί το γεγονός ότι η τραγωδία από τους Γερμανούς και Άγγλους Ρομαντικούς ως το μεταμοντέρνο μεταποικιοκρατικό θέατρο αντιμετωπίζει την επανάσταση ως ύβρη, ως ένα εγχείρημα που αποτυγχάνει επειδή με κάποιο τρόπο αυτοκαταργείται, είτε επειδή προδίδει τους στόχους του είτε επειδή τρώει τα παιδιά του. Σαν ένας σύγχρονος Οιδίπους ή Κρέων το επαναστατικό εγχείρημα έχει άριστες προθέσεις αλλά δεν μπορεί να κάνει αυτοκριτική και τελικά διαψεύδει το κύρος του και χάνει την ισχύ του.

Διακρίνω την ουτοπία της επανάστασης, η οποία, κατά το θέατρο τουλάχιστον, φαίνεται καταδικασμένη στην αυτοκτονία λόγω των μεσσιανικών/σωτηριολογικών της φιλοδοξιών, από την **εξέγερση**, η

οποία αποτελεί ένα εκρηκτικό συμβάν που διαμαρτύρεται καθολικά χωρίς όμως να φιλοδοξεί να εξουσιάσει. Τη μελέτη μου αυτή, που συνδυάζει λογοτεχνική ανάλυση, θεατρολογία και πολιτική θεωρία, την ανεβάζω σταδιακά στην ειδική ιστοσελίδα που επιμελούμαι[2]. Εκεί πειραματίζομαι όχι μόνο με την καινουργία τεχνολογία αλλά και με την ιδέα να κάνω την εργασία μου διαθέσιμη από τώρα και χωρίς όρους σε όποιον ενδιαφέρεται.

Σημειώσεις:

[1] www.press.jhu.edu/occasional-paper-10, Journal of Modern Greek Studies, Occasional Paper No. 10, Ιουνίου 2016 (Μετάφράστηκε στα Ελληνικά από το λογοτεχνικό περιοδικό Θράκα, τεύχος 8).

[2] tragedy-of-revolution.complit.lsa.umich.edu

Το παρόν κείμενο δημοσιεύεται στο καινούργιο τεύχος της Βαβυλωνίας #20.

Εκδήλωση: Αυτονομία & Αυτοδιαχείριση στη Γραφή & τη Δράση της Νέας Ποίησης

Το περιοδικό Βαβυλωνία διοργανώνει εκδήλωση-συζήτηση με τίτλο "**Αυτονομία & αυτοδιαχείριση στη γραφή & τη δράση της νέας ποίησης**".

Τρίτη 19/6/18, ώρα 21:00 στο Nosotros (Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια)

Ανοιχτή συζήτηση με τον: **Βασίλη Λαμπρόπουλο*** (University of Michigan)

Και τους ποιητές: **Κατερίνα Ζησάκη, Μαρία Κουλούρη, Αλέξιο Μάινα, Φάνη Παπαγεωργίου, Πελαγία Φυτοπούλου & Κώστα Σπαθαράκη** (εκδόσεις Αντίποδες)

Συντονισμός: **Θάνος Γώγος** (ποιητής, εκδότης του λογοτεχνικού περιοδικού θράκα)

*Ο Βασίλης Λαμπρόπουλος κατέχει την έδρα Νεοελληνικών Σπουδών C.P. Cavafy στο Τμήμα Κλασικών Σπουδών και Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν. Έχει δημοσιεύσεις πάνω στη διαμόρφωση του κανόνα (Literature as National Institution), τα καθεστώτα ερμηνείας (The Rise of Eurocentrism) και τις αντινομίες της ελευθερίας (The Tragic Idea). Εκτός από τους παγκόσμιους Ελληνισμούς, στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται το θέατρο και η πολιτική θεωρία. Η τρέχουσα έρευνά του επικεντρώνεται στην ιδέα της επανάστασης στη μοντέρνα τραγωδία. Ασχολείται εκτενώς με τη μουσική, τη λογοτεχνία, τη φιλία και την ελευθερία. Προσωπικός του ιστότοπος: poetrypiano.wordpress.com

“Αυτονομία & αυτοδιαχείριση στη γραφή & τη δράση **της νέας ποίησης**”

ανοιχτή συζήτηση με τον:

Βασίλη Λαμπρόπουλο
(University of Michigan)

Τους ποιητές:
Μαρία Κουλούρη
Αλέξιο Μάινα
Φάνη Παπαγεωργίου
& τον **Κώστα Σπαθαράκη,** εκδότη (Αντίποδες)

συντονίζει ο ποιητής, εκδότης
του λογοτεχνικού περιοδικού Θράκα **Θάνος Γώγος**

Τρίτη **19/6/18**
ώρα 21:00

Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος
Nosotros
Θεμιστοκλέους 66, Εξάρχεια

Θανάσης: Ονειροπόλος τρελός, ένα χαρούμενο παιδί

Γιώργος Κτενάς

Η κανονικότητα στις άμεστες κοινωνίες θέλει τον πολίτη υποβαθμισμένο σε μονάδα κατανάλωσης, να αδυνατεί να συγκροτήσει ένα εκκοινωνισμένο Εγώ. Να μην είναι ολοκληρωμένο άτομο αλλά να παραμένει λειψό και μίζερο, αφού δεν πραγματώνεται μέσα στην κοινωνία. Πρόκειται για το ανθρωπολογικό μοντέλο που συναντάμε σε μεγάλο βαθμό στην Ελλάδα και όπου αλλού κυριαρχεί αυτό που το αστικό καθεστώς χαρακτηρίζει οικονομική κρίση. Μήπως όμως της υπερσυσσώρευσης κεφαλαίων (-αυτό ονομάστηκε οικονομική, καπιταλιστική κρίση), προηγήθηκε η κρίση πολιτισμού;

Κι ένα ερώτημα: Μπορεί ένας πολιτισμένος λαός να έχει οικονομικά προβλήματα;

Ένας σίγουρος τρόπος για να αντιπαρατεθούμε στα ίσια με την κρίση πολιτισμού, που προηγείται της οικονομικής, είναι να παραμείνουμε δημιουργικοί. Να μην αφήσουμε τις ζωές μας στις δαγκάνες αιτίου και αιτιατού, αποζητώντας αποτέλεσμα στις πράξεις. Αλλά να δρούμε ως συνδημιουργοί του κοινωνικού, χωρίς να υποτασσόμαστε σε μία γενική ιδέα. Γιατί το κοινωνικό είναι και πολιτικό και θα πρέπει να το αντιλαμβανόμαστε ως τέτοιο. Η πράξη προηγείται του λόγου, άρα η πράξη είναι που προηγείται και διαμορφώνει τελικά τη θεωρία. Για αυτό κάθε κίνησή μας, κάθε απόφαση σε επίπεδο καθημερινής μικροκλίμακας, αποτελεί πολιτική παρέμβαση, πολιτική πράξη. Διαφορετικά ζούμε στο κενό και το αναπαράγουμε.

Κι εδώ χρειάζεται η αναφορά στους ανθρώπους που ο καμπτήρας των θελήσεων είναι τρελός και τους δίνει θέληση περίσσεια, για

να εκφράσουν τη χαρά και τον πόνο. Όχι μόνο τον δικό τους, αλλά και εκείνων για τους οποίους γράφουν αντ' αυτού, στη βάση της διαχείρισης του συναισθήματος ολόκληρης της κοινωνίας. Όσων μπορούν να διαχειριστούν το άχθος του συναισθήματός της. Οι αληθινοί δημιουργοί, οι πραγματικοί καλλιτέχνες. Που έχουν γνωρίσει τη χαρά τής συνδημιουργίας και δεν μπορούν να απαρνηθούν αυτή την απόλαυση.

Όπως είναι ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου, από τους κύριους εκφραστές τής απεύθυνση μιας ολόκληρης γενιάς και πολλών ακόμα που θα ακολουθήσουν. Ένας ονειροπόλος ποιητής, για να θυμηθούμε λίγο τον Φρόιντ, που σε κάθε εργασία τού δημιουργεί έναν φανταστικό κόσμο που τον παίρνει στα σοβαρά, προκειμένου να γεμίσει ενέργεια η ψυχή. Όπως θα έκανε ένα χαρούμενο παιδί, που θέλει να συνεχίσει να παίζει. Γιατί αντίθετο του παιχνιδιού δεν είναι η σοβαρότητα, αλλά η πραγματικότητα.

Και ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου δημιουργεί μια υπερπαγματικότητα στις εργασίες του, που ακροπατεί στον υπερρεαλισμό και σε κάθε περίπτωση υπερβαίνει τη σημερινή θλιβερή πραγματικότητα.

Σε αυτό το πλαίσιο κινείται και η τελευταία δισκογραφική παρουσία του, «**Με στόμα που γελά**», με τη σύμπραξη του Σωκράτη Μάλαμα που κυριαρχεί ερμηνευτικά. Καλεί τον ακροατή στο γνωστό μαγευτικό ταξίδι των στίχων και τον πρωτογονισμό της μελωδίας του. Ακόμα κι αν δεν έτυχε να ακούσετε το αποτέλεσμα στο ραδιόφωνο, αφού δεν ακολουθεί τη ρηχή και εύπεπτη συνταγή τής μαζικής μουσικής βιομηχανίας, αξίζει να το αναζητήσετε με άλλον τρόπο.

Εγχείρημα που βάζει φουρνέλο στα θεμέλια της νεωτερικότητας και του κυρίαρχου κοσμοειδώλου. Παρακαταθήκη για τον έρωτα, τη ζωή, τον θάνατο, τις σχέσεις εξουσίας. Πόσοι δημιουργοί αγγίζουν αυτό το εύρος της θεματολογίας στην συνολοταυτιστική πλαισιακή αναφορά ενός concept album και όχι στην αποσπασματικότητα ενός τραγουδιού;

Οι κυρίαρχες δομές καταρρέουν μπροστά στις μορφές αναπάραστασης που προκύπτουν από εργασίες όπως αυτή του θανάση Παπακωνσταντίνου, θυμίζοντας τα πρωινά που ανοίγουν οι κουρτίνες σε σκοτεινά δωμάτια και μπαίνει το χέρι αμέσως μπροστά από τα μάτια. Όποιος το βγάλει από εκεί, θα δει αμέσως τον ήλιο. Αλλά δεν μπορούν να το κάνουν όλοι.

Brother and Sister: Αυτό είναι ένα τραγούδι προσφύγων

Ελιάνα Καναβέλη

Το τραγούδι Brother and Sister είναι ένα τραγούδι προσφύγων που γράφτηκε από πρόσφυγες και ντόπιους καλλιτέχνες και προσπαθεί να αποτυπώσει τη φωνή και την έννοια της προσφυγιάς. Πρόκειται για μια αυτοοργανωμένη και από τα κάτω προσπάθεια όπου καλλιτέχνες συνεργάστηκαν για να δημιουργηθεί αυτό το τραγούδι-δήλωση.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι δημιουργοί στο δελτίο τύπου:

«Το “Brother and Sister” είναι η επιλογή μας να βαδίσουμε από κοινού αυτή τη διαδρομή. Άνθρωποι από διαφορετικές αφετηρίες που μας ενώνει η αγάπη για τη μουσική και τη ζωή, βρεθήκαμε μαζί: Παιδιά και εγγόνια μεταναστών, πρόσφυγες και προσφύγισσες που ξεφύγαμε από τον πόλεμο μόνο για να βρεθούμε όμηροι στα ελληνικά camps, εγκλωβισμένοι στη Μόρια, ντόπιοι και ντόπιες. Αν ο πόλεμος και ο ξεριζωμός είναι οι επιλογές των ισχυρών, η αντίσταση, ο διεθνισμός και η αλληλεγγύη είναι οι δικές μας. Αντί να περιγράφουμε τις ζωές των “άλλων”, αντί να εξαντλούμε την ευαισθησία μας σε “ανθρωπιστικά” πυροτεχνήματα, συναντιόμαστε και τραγουδάμε για τη δικιά μας πραγματική και κοινή καθημερινότητα».

Ο Παυλέας, ένας από τους δημιουργούς του κομματιού αναφέρεται στο πώς ξεκίνησε και τι είναι αυτό που τους ώθησε στην υλοποίηση αυτής της συλλογικής, καλλιτεχνικής προσπάθειας:

«Έγραψα τις πρώτες νότες του Brother and Sister σε ένα όργανο που μας έδωσαν οι Άραβες, το ούτι. Που κάποτε έγινε η μαμά όλων των εγχόρδων της δυτικής μουσικής και αργότερα μας έδωσε όλον τον πλούτο της δυτικής κλασσικής μουσικής. Το έστειλα στο φίλο μου και σύντροφο μου το Μανώλη, τον Yinka που έχουμε ξανακάνει κομμάτια μαζί.

Ήθελα να κάνουμε ένα κομμάτι προσφυγικό, μαζί με τους πρόσφυγες και μετανάστες που δίνουν τον αγώνα τους μαζί μας. Όχι να καταθέσουμε την καλλιτεχνική μας ευαισθησία απέναντι στους συμπαθείς ξένους. Φτάνει αυτό. **Ήθελα να κάνουμε ένα κομμάτι-καλλιτεχνικό ανάλογο του αγώνα μας και της αλληλεγγύης μας.**

Ο ιμπεριαλισμός είναι ο εχθρός μου, η ταξική αλληλεγύη είναι η πρόταση μου για να τον παλέψουμε. Τα αδέρφια μου είναι ο Στάθης που είναι ντόπιος, ο Μανώλης παιδί μεταναστών, ο Πέτρος που είναι μετανάστης στον Καναδά, και οι Αιγύπτιοι που ψαρεύουν με τον πατέρα μου. Οι αδερφές μου είναι η Ρεχάμπ που είναι οικογένεια, η Άλαα από τη Συρία (που έχουνε μαζί με τον Ταλάλ τέσσερα αξιαγάπητα σκατούλια) και η Φατίμα από το Λίβανο».

Η έννοια της αλληλεγγύης, της συνύπαρξης ντόπιων και μεταναστών λαμβάνει μέσα από τέτοιου είδους διαδικασίες πραγματικό νόημα. Χαρακτηριστικά αναφέρεται στο δελτίο τύπου:

«Οι άνθρωποι αυτοί δεν είναι μόνοι. Από την Ειδομένη μέχρι το λιμάνι του Πειραιά, από τις ακτές της Λέσβου μέχρι τις προσφυγικές καταλήψεις της Αθήνας, ντόπιοι και ντόπιες, πρόσφυγες και προσφύγισσες ανοίγουν μαζί μια άλλη διαδρομή: τη διαδρομή του αγώνα, της συνύπαρξης, της αλληλεγγύης των λαών, κόντρα σε ξενοφοβία και ρατσιστικά μίση».

Ο Δημήτρης Μυστακίδης, δημιουργός που συμμετέχει και αυτός σε αυτή την καλλιτεχνική προσπάθεια σημειώνει εμφατικά:
«Συμμετείχα στο “Brother and Sister”, γιατί ο άνθρωπος είναι η απάντηση όποια κι αν είναι η ερώτηση (Andre Breton).

Γιατί κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να είναι λαθραίος.
Γιατί η αλληλεγγύη είναι το μόνο όπλο που έχουν οι λαοί.
Γιατί η τέχνη που υπηρετώ είναι η καλύτερη ενίσχυση για την φωνή της ψυχής μου.
Γιατί θέλω τα παιδιά μου να μεγαλώσουν σε ένα καλύτερο κόσμο».

Τέλος, ο Γιώργος Μπακάλης, ο σκηνοθέτης του βιντεοκλίπ, δηλώνει: «Στο βιντεοκλίπ προσπαθήσαμε να αποτυπώσουμε την συνύπαρξη όλων μας σε αυτόν τον τόπο. Οι μετανάστες, καθρέφτης της δικής μας, ρευστής ύπαρξης αυτή τη φορά είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο. Συνδημιουργήσαμε και αυτό είναι ο δρόμος μας».

Ζούμε μαζί, τραγουδάμε μαζί, αγωνιζόμαστε μαζί.

Η παρουσίαση του βιντεοκλίπ θα γίνει την Κυριακή 18 Μάρτη στο Πολιτιστικό Κέντρο Αφρικάνικης Τέχνης και Πολιτισμών ANASA, ΣΦΑΚΤΗΡΙΑΣ 24 & ΠΛΑΤΑΙΩΝ Αθήνα

Παρεμβαίνουν:
– Δημήτρης Μυστακίδης (Συνθέτης, Ερμηνευτής, Καθηγητής ΤΕΙ Ηπείρου και Πανεπιστημίου Μακεδονίας)
– Λεωνίδας Οικονομάκης (Rapper των Social Waste, Διδάκτωρ Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών)
– Μιχάλης Afolayan (Dash), (Ηθοποιός, Μουσικός)
– Όλγα Λαφαζάνη (Χώρος Στέγασης Προσφύγων City Plaza)

[youtube id="RfdB4ztTcdw"]

Μουσική: Παυλέας (Παύλος Κατσιβέλης)
Στίχοι: Alaa Alahmad (الأحمـــــد ألاء), Eshan, MC Yinka, Παυλέας, Ματούλα Ζαμάνη
Μουσική παραγωγή: Γιώργος Χανός
Σκηνοθεσία: Γιώργος Μπακάλης

Συμμετέχουν:
Alaa Alahmad (Συρία, Αθήνα): Στίχοι, Τραγούδι
Δημήτρης Μυστακίδης (Θεσσαλονίκη): Λαϊκή κιθάρα, Τραγούδι
Eshan (Αφγανιστάν, Μόρια Λέσβου): Στίχοι, Τραγούδι
MC Yinka (Νιγηρία, Αθήνα): Στίχοι, Τραγούδι
Παυλέας (Αθήνα): Στίχοι, Ούτι, Τραγούδι
Αντώνης Μυλωνάς (Λέσβος): Νέυ
Ηλίας Μάρκου (Λέσβος): Κρουστά

Φωτογραφίες κειμένου: Yiorgos Bakalis

Χρήστος Ζυγομαλάς: Η Μπαλάντα της Πλατείας

Τάκης Άκος

Με αφορμή την έκδοση του βιβλίου «Η μπαλάντα της πλατείας» (εκδόσεις Comicon-shop) από τον Χρήστο Ζυγομαλά (XZ) και την «επίσημη πρώτη» παρουσίασή του στον ΕΚΧ Nosotros, την Τετάρτη 17 Ιανουαρίου 2018, κάποιες σκέψεις στο παρόν, αντίλαλοι ενός όχι τόσο μακρινού παρελθόντος.

Η πλατεία (μια είναι) των Εξαρχείων. Όπως ήταν, κι όχι όπως την αντικρίζουμε τώρα. «Το κέντρο του κόσμου» για τους παλιούς, τα ύστερά του, για τη συντηρητικούρα…

Και οι εναπομείναντες, λίγοι, όπως ο XZ, οι λοιποί χάθηκαν στον αμείλικτο χρόνο. Όχι, το βιβλίο δεν πρέπει να ειδωθεί νοσταλγικά. Ποτέ δεν υπήρξαν «Άγιοι» στα Εξάρχεια. Ρεμάλια με την τρέλα των Provos –σε βαλκανική εκδοχή– υπήρχαν και αλώνιζαν λάθρα βιών, άλλοι πιο πολιτικοποιημένοι, άλλοι άγριοι φρηκο-ηδονιστές και οι υπόλοιποι απλά «τουρίστες». Σε παραγωγή του συγγραφέα, μια "ταινία" που στα καρέ της ξετυλίγονται στιγμές ενός μικρόκοσμου που μέσα στην υπερβολή του, *«θέλει να μπουκάρει στην ιστορία και να τα κάνει όλα λίμπα»*.

> *Η αξία του βιβλίου έγκειται στη προσπάθεια να διασώσει ένα σημαντικό κομμάτι μνήμης κόντρα στη λήθη. Να διασώσουμε ό,τι μπορούμε ακόμα, από τα Εξάρχεια του στυλ και του φολκλόρ και όσων δεν θα μπουν ποτέ στους εναλλακτικούς τουριστικούς οδηγούς της πόλης…*

«*Πέρασαν πολλά όμορφα παιδιά / που πολλά χάθηκαν στα σκοτάδια / ποιός τα θυμάται τώρα αυτά*;»… Ο XZ είναι ο πρώτος χρονικά περιπλανώμενος τροβαδούρος των Εξαρχείων από το 1976 και δυστυχώς ο μόνος επιζών από τη γενιά του… Ο Νικόλας Άσιμος κατεβαίνει από θεσ/νικη αργότερα. Έτερος αλλά πιο αθέατος, ο

Ικαριώτης αριστερός Περικλής Χαρβάς, κινείται στις παρυφές του χώρου. Υπήρχαν και άλλοι, όπως οι πρόσφατα εκλιπόντες Γιώργος Γαβαλάς, Άγγελος Σκορδίλης κ.α. Δεν συγκαταλέγονται εδώ όσοι έπαιζαν σε ροκ γκρουπ της εποχής. Μιλάμε για μοναδικούς ή μοναχικούς που πλασάρουν τις περσόνες τους κι όχι μέλη συγκροτημάτων.

Στο βιβλίο υπάρχει διάχυτη η καταγραφή του λεγόμενου «πανηγυριού» της πλατείας και των Εξαρχείων εν γένει. Όλα μοιάζουν να ξεκινούν από το «Χταπόδι» του Τέο Ρόμβου. Από αυτό το ορμητήριο ελευθεριακής νησίδας, έστω και βραχύβιας, ξεπήδησε ο ανθός του αθηναϊκού underground που «εξέθρεψε» στους κόλπους της όλα εκείνα τα ανήσυχα πλάσματα. Μαζί με άλλες εμβληματικές προσωπικότητες του «χώρου», κυρίως με σημαντικές εκδοτικές απόπειρες, έβαλαν τα θεμέλια της ανάπτυξης του εγχώριου αναρχικού κινήματος.

Ο ΧΖ παραθέτει πρόσωπα και πράγματα –συχνά με γλαφυρό τρόπο– πάντα όμως με σεβασμό στη μνήμη αλλά και στην αποκατάστασή τους, τώρα πλέον που η σκόνη έχει κατακαθίσει για τα καλά. Εδώ, φαίνονται ξεκάθαρα οι σκληρές αντιπαραθέσεις μεταξύ των «φυλών» όχι για την κατάκτηση της πλατείας και των πέριξ χώρων, αλλά για ένα "χαζό καβούκι" – αυτά συμβαίνουν και στις καλύτερες οικογένειες. Άλλωστε, αυτή η γενιά έδωσε, λίγο μετά, τη σκυτάλη σε άλλους τρελούς και ευτυχισμένους, που τα έβαλαν με το θηρίο της κρατικής καταστολής με ό,τι συνεπαγόταν αυτό.

Ο ΧΖ ακροβατούσε πολλές φορές επικινδύνως ανάμεσα στην επίκληση της μούσας του και στους έμπρακτους αγωνιστές που έβαζαν το κεφάλι τους στον ντορβά και που εύλογα μισούσαν την για αυτούς περιρρέουσα ατμόσφαιρα. Αλλά και μέσα στον πυρήνα του πανηγυριού γινόταν το «μάλε-βράσε». Τα αλληλοφαγώματα του ΧΖ με τον άσπονδο εταίρο Ν. Άσιμο από το '77, στις μέρες της σύμπραξής τους στη θρυλική **Exarchia Square Band**. Αποκορύφωμα, το συμβάν **ΚΡΩΚ**, η απόλυτη σουρεάλ απεικόνιση/σύγκρουση –όλοι εναντίον όλων– με αφορμή μια συναυλία του ίδιου του ΧΖ (υπάρχει σαν ηχητικό ντοκουμέντο από τον ίδιο, καλό θα ήταν να αναρτηθεί ξανά). Αλλά και η μετέπειτα εμπλοκή του ΧΖ σε

αχαρτογράφητα νερά των πρωτο-πανκ κύκλων, με κίνδυνο τη σωματική του ακεραιότητα.

Όλα αυτά κάτω από το αμυδρό φως μιας *πολιτείας που όλα τα ισοπεδώνει, τα αφομοιώνει, τα σκοτώνει*. Εκεί που *δεν μπορείς μια στιγμή για να τη βρεις,* κι αν το καταφέρεις *…σου στέλνουν το 100*. Και άντε πάλι *στην αναζήτηση κι οδύνη στην παγωμένη επιφάνεια που ζεις.* Με κάτι τέτοια, παίρνεις τους δρόμους. Εντός και εκτός συνόρων. Αναζητώντας αγάπη και λύτρωση. Πολλοί δεν τα κατάφεραν. Χάθηκαν σε ουσίες και γκουρού. Στο βιβλίο καταγράφονται πρόσωπα, χώροι, τόποι που σύνδεσαν γεγονότα, με προσωπική μαρτυρία μια εποχής ασκιαγράφητης. Δεν υπάρχουν άλλα τέτοια πονήματα που να εστιάζουν στο επίκεντρο που είναι η πλατεία με τους ομόκεντρους της κύκλους. Αναφέρω πρόχειρα, του Τ. Ρόμβου «Δύο φεγγάρια στην πλατεία» ή τις ποιητικές συλλογές της Κατερίνας Γώγου και πολλών άλλων.

Κι αυτό είναι η αξία του βιβλίου αυτού. Κάποιοι μπορούν να δουν τον εαυτό τους μέσα από τις σελίδες του, άλλοι νεότεροι ίσως να πάρουν μια γεύση για το τι γινόταν τότε. Η αφήγηση του ΧΖ, όσο υποκειμενική και να είναι, αφήνει ένα θετικό πρόσημο. Οι προθέσεις του συγγραφέα είναι άδολες και αγνές. Όπως και τα τραγούδια του, που δεν έχουν βρει ακόμα τη θέση που τους αξίζει. Ανακαλύψτε τον, λοιπόν.

**Με πλάγια στο κείμενο, στιχάκια από τραγούδια του ΧΖ.*